



Rešitev za velik in dober pridelek je najem čebel v času cvetenja



Gospodarska vrednost čebel ni merljiva, lahko jo le ocenimo



V primerjavi z ostalimi opraševalci prezimijo čebele v velikem številu in lahko že zgodaj spomladi dobro opravijo svojo opraševalno vlogo



Čebelja družina porabi na leto najmanj 20 kg cvetnega prahu.



V cvetnem prahu je 8 do 40% beljakovin, visoko hranilen je cvetni prah sadnega drevja, vrbe, koruze, divjega in pravega kostanja, oljne ogrščice, maka in ajde.



Čebelarji vse gojitelje rastlin in uporabnike FFS prosimo, da:



škropijo v skladu z dobro kmetijsko prakso (fitofarmacevtski tečaj, testirana škropilnica itd.);



pred načrtovano uporabo FFS natančno preberejo priložena navodila, saj je tako v njih kot tudi na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele. Za čebele so po večini škodljivi vsi insekticidi (FFS, ki zatirajo žuželke), to pa je označeno tudi na etiketi;



priporočena sredstva uporabljajo v najmanjših priporočenih odmerkih;



uprabljajo pripravke, ki so za čebele manj nevarni;



škropijo v večernih urah ali ponoči in v brezvetrju;



se izogibajo prašiv in raje uporabijo pripravke oz. iz njih narejeno škropilno brozgo ali granulate;



pravočasno obvestijo čebelarja o nameravanem škropljenju s fitofarmacevtskimi sredstvi, ki so strupena ali škodljiva za čebele.

Vsakršno zmanjševanje števila čebeljih družin lahko v naravi povzroči ekološko in gospodarsko katastrofo, še posebej v kmetijstvu. Zato slovenski čebelarji pozivamo vse uporabnike FFS, da delamo z roko v roki in tako ohranimo naravo.

Izdala: Čebelarstva zveza Slovenije, Čebelarstva svetovalna služba • Avtor besedil: Jani Gačnik, univ. dipl. agr. • Fotografije: arhiv ČZS • Oblikovanje in tisk: Schwarz d.o.o. • Februar 2008 • Sofinancirano s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Čebele *in* opraševanje



Navodila za vse gojitelje rastlin
in uporabnike fitofarmacevtskih sredstev





plodičev je znak, da je bila oploditev slaba. Posledica tega je množično odpadanje zakrnelih plodičev po cvetenju in med junijskim trebljenjem. Ta pojav je v sadjarstvu povezan tudi s hranilnimi snovmi v zemlji in z osvetlitvijo dreves.

Pri splošni sadjarski pridelavi potrebujemo za pravočasno in kakovostno oploditev 2-3 čebelje družine na hektar, pri intenzivni pridelavi jabolk potrebujemo 3-4 družine, pri hruškah, višnjah in češnjah pa od 6-8 čebeljih družin na hektar. Za druge kmetijske kulture, kot so oljna ogrščica, ajda, sončnica, kumarice in podobne, potrebujemo za kakovostno oprasevanje tudi do 10 čebeljih družin na hektar.

Z organiziranimi prevozi čebel na območja, zasejana s kmetijskimi kulturami, lahko dosežemo tudi za 40 in več odstotkov bogatejši pridelek.

Medonosna čebela s svojo dejavnostjo v naravi, ki ji pravimo oprasevanje, pomembno vpliva na pridelavo hrane za ljudi in živali, na pridobivanje različnih industrijskih surovin, pa tudi na človekovo zdravje in druge dejavnike življenja. Vlogi čebele kot oprasevalca se lahko zahvalimo tudi za izjemno biotsko raznovrstnost rastlin v naši državi. V Sloveniji živi več kot 22.000 različnih vrst živih organizmov, to pa naš majhen prostor uvršča med naravno najbogatejša območja Evrope. Strokovnjaki še dodajajo, da tudi zaradi avtohtone čebele lahko o Sloveniji govorimo kot o evropskem biotskem parku.

Vrednost oprasevanja je po različnih strokovnih virih 15-krat do 30-krat večja, kot je vrednost vseh čebeljih pridelkov skupaj. Zato je med koristmi, ki jih imamo od čebel, brez dvoma na prvem mestu ekonomski pomen oprasevanja kmetijskih kultur.

Zaradi povečevanja števila prebivalcev na našem planetu postaja problem proizvodnje hrane vse bolj alarmanten. Ker pridobivanje novih obdelovalnih površin ne gre več v korak z vse večjim številom prebivalcev, je edina rešitev večja pridelava na enoto površine. To lahko dosežemo z določenimi agrotehničnimi postopki, med katerimi je zelo pomembno prav oprasevanje.

Slovenski čebelarji gojimo več kot 150.000 čebeljih družin. Največ nas je ljubiteljev z majhnim številom čebel, zato je slovenski prostor idealno poseljen s temi oprasevalci rastlin. Enakomerna porazdeljenost čebeljih družin po Sloveniji omogoča zadostno oprasevanje kulturnih rastlin, bogato izbiro sadja in zelenjave v naši prehrani, prav tako pa tudi rastlinsko raznovrstnost v naravi.

Zaradi tega pri nas ne poznamo prevozov čebel zaradi oprasevanja in tudi ne plačevanja te storitve, kot je to v navadi npr. v ZDA ali Nemčiji.

Najpomembnejše poslanstvo čebeljega rodu je oprasevanje različnih rastlin. Narava nagraduje čebele za njihovo delo z medicino in cvetnim prahom ter tako omogoča njihov razvoj in obstoj ter razširjanje rastlinskih vrst. Med žuželkami, ki oprasejujejo rastline, so na prvem mestu prav čebele. Najpomembnejše so za oprasevanje sadnega drevja, saj oprasejujejo kar 70-80 % cvetov, ta odstotek pa se zaradi vse intenzivnejše kmetijske proizvodnje še povečuje.

Najopaznejša in največkrat dokazana je zato vloga čebel pri oprasevanju jablan, hrušk, breskev, češenj, jagod itd. Predvsem na večjih plantažah jablan in hrušk se hitro pokaže, kako so bili cvetovi oplojeni. Čebele pri oprasevanju temeljito opravljajo svoje delo. Od kakovosti oprasitve sta odvisna donos in kakovost pridelkov, ta pa je najbolj vidna po velikosti in obliki plodov. Pojav velikega števila deformiranih

